

## Årsplan i samfunnsfag 5.klasse 2022-2023

Fag: Samfunnsfag      Klasse: 5. klasse

Uke	Hovedområder / tverrfaglig temaer	Kompetansemål	Læringsmål	Lærestoff	Arbeidsmåter	Vurderingsform
33-38	<p><b>1. Hvordan får vi kunnskap?</b></p> <p>Folkehelse og livsmestring</p> <p>Bærekraftig utvikling</p> <p>Demokrati og medborgerskap</p>	<p>- utforske korleis menneske i fortida livnærte seg, og samtale om korleis sentrale endringar i livsgrunnlag og teknologi har påverka og påverkar demografi, levekår og busetjingsmønster</p> <p>- gjennomføre ei samfunnsfagleg undersøking og presentere resultatene ved hjelp av eigna digitale verktøy</p>	<p>Hva er kunnskap?</p> <p>Hvordan kan vi undersøke noe?</p> <p>Hva kan vi finne ut om samfunnet?</p> <p>Hvordan kan vi vite noe om historien?</p> <p>Utforsk historien gjennom bilder.</p> <p>Hvordan kan vi vite noe om et sted?</p> <p>Kart som kilde.</p> <p>Tall og statistikk som kilde.</p>	Refleks 5 s. 6-27	Lage en undersøkelse og presentere resultatene ved hjelp av egne digitale verktøy.	<p>Muntlig aktivitet</p> <p>Underveisvurdering</p> <p>Presentasjoner</p> <p>Undervisning i plenum</p> <p>Samtaler i plenum</p> <p>Gruppearbeid/-samtaler</p> <p>Arbeid med oppgaver knyttet til tema</p> <p>Skriftlige prøver</p>

39-43	<p>2. Landsdeler og ressurser</p> <p>Demokrati og medborgerskap</p> <p>Bærekraftig utvikling</p>	<p>- utforske korleis menneske i fortida livnærte seg, og samtale om korleis sentrale endringar i livsgrunnlag og teknologi har påverka og påverkar demografi, levekår og busetjingsmønster</p> <p>- gjennomføre ei samfunnsfagleg undersøking og presentere resultatane ved hjelp av eigna digitale verktøy</p>	<p>Landet vårt.</p> <p>Ressurser i landet vårt.</p> <p>Hva levde folk av i Norge før?</p> <p>Hva lever folk av i Norge i dag?</p> <p>Nord-Norge.</p> <p>Trøndelag.</p> <p>Vestlandet.</p> <p>Sørlandet.</p>	Refleks 5 s. 28-53	Gruppearbeid om landsdeler	

			<p>Østlandet.</p> <p>Min kommune.</p> <p>Hvorfor bor vi der vi bor?</p>			
45-48	<p>3. Demokrati</p> <p>Demokrati og medborgerskap</p>	<p>- beskrive sentrale hendinger som har ført fram til det demokratiet vi har i Noreg i dag og samalikne korleis enkeltmenneske har høve til å påverke i ulike styresett</p> <p>- gi døme på kva lover, reglar og normer er og kva slags funksjon dei har i samfunn, og reflektere over konsekvensar av å bryte dei</p> <p>- reflektere over kvifor konflikter oppstår, og drøfte korleis den enkelte og samfunn kan handtere konflikter</p>	<p>Hva bestemmer vi i et demokrati?</p> <p>Vi bestemmer hvordan ting skal fordeles.</p> <p>Hvordan er vi med på å bestemme?</p> <p>Konsekvensene av et lovbrudd.</p> <p>Politiske partier.</p> <p>Ytringsfrihet.</p> <p>Grunnloven.</p> <p>Monarkiet.</p> <p>Demokrati på flere nivåer.</p>	Refleks 5 s. 54-79		

		<p>- utforske ulike sider ved mangfald i Noreg og reflektere over menneska sine behov for å vere seg sjølve og for å høyre til i fellesskap</p> <p>- drøfte kva likeverd og likestilling har å seie for eit demokrati, og utvikle forslag til korleis ein kan motarbeide fordommar, rasisme og diskriminering</p>	Hva kan være vanskelig med demokrati?			
49-2	4. Medier før og nå  Demokrati og medborgerskap	<p>- presentere ei aktuell nyheitssak og reflektere over forskjellar mellom fakta, meiningar og kommersiell bodskap i mediebiletet</p> <p>- beskrive sentrale hendingar som har ført fram til det demokratiet vi har i Noreg i dag og samalikne korleis enkeltmenneske har</p>	<p>Mennesker kommuniserer.</p> <p>Kommunikasjon i gammel tid.</p> <p>Boka.</p> <p>Bokstavtrykk.</p> <p>Aviser med nyheter og diskusjon.</p> <p>Kommunikasjonen blir elektrisk.</p>	Refleks s. 80-105		

		<p>høve til å påverke i ulike styresett</p> <p>- gjennomføre ei samfunnsfagleg undersøking og presentere resultatata ved hjelp av eigna digitale verktøy</p>	<p>Nyheter og underholdning hjem i stua.</p> <p>Koder.</p> <p>Levende bilder.</p> <p>Digitale medier.</p> <p>Hvordan bruker vi media?</p> <p>Lag en spørreundersøkelse.</p>			
3-7	<p>5. Vår digitale verden</p> <p>Demokrati og medborgerskap</p>	<p>- reflektere over korleis ein sjølv og andre deltek i digital samhandling, og drøfte kva det vil seie å bruke dømmekraft sett i lys av reglar, normer og grenser</p> <p>- presentere ei aktuell nyheitssak og reflektere over forskjellar mellom fakta, meiningar og kommersiell bodskap i mediebiletet</p>	<p>Internett kan brukes til mye.</p> <p>Demokrati og internett.</p> <p>Ulik informasjon.</p> <p>Demokrati og ytringsfrihet.</p> <p>Internett gjør det lettere å engasjere seg.</p> <p>Sosiale medier, vennskap og utenforskap.</p>	Refleks s. 106-127		

		<p>- samanlikne korleis ulike kjelder kan gi ulik informasjon om same tema, og reflektere over korleis kjelder kan brukast til å påverke og fremje bestemte syn</p> <p>- beskrive sentrale hendingar som har ført fram til det demokratiet vi har i Noreg i dag og samanlikne korleis enkeltmenneske har høve til å påverke i ulike styresett</p>	Hva er positivt og negativt med vår digitale hverdag?			
8-12	<p>6. Hvem er vi?</p> <p>Demokrati og medborgerskap</p> <p>Folkehelse og livsmestring</p>	<p>- utforske ulike sider ved mangfald i Noreg og reflektere over menneska sine behov for å vere seg sjølve og for å høyre til i fellesskap</p> <p>- drøfte kva likeverd og likestilling har å seie for eit demokrati, og utvikle forslag til korleis ein kan motarbeide</p>	<p>Mennesker lever i samfunn.</p> <p>Samfunn har kultur.</p> <p>Kultur og identitet.</p> <p>Snakker vi likt hele tida?</p> <p>Trær har røtter, mennesker har føtter.</p>	Refleks s. 128-151		

		<p>fordommar, rasisme og diskriminering</p> <p>- utforske hovudtrekk ved historia til samane og dei nasjonale minoritetane i Noreg og presentere rettar samane og dei nasjonale minoritetane i Noreg har i dag</p>	<p>Samene – et urfolk i Norge.</p> <p>Nasjonale minoriteter i Norge.</p> <p>Nasjonale minoriteter og assimilering.</p> <p>Nasjonale minoriteter og ekskludering.</p>			
13-18	<p>7. Bærekraftig utvikling</p> <p>Bærekraftig utvikling</p>	<p>-utforske og presentere ei global utfordring ved bærekraftig utvikling og kva for konsekvensar ho kan ha, og utvikle forslag til korleis ein kan vere med på å motverke utfordringa og korleis samarbeid mellom land kan bidra</p>	<p>Vi har det godt i samfunnet vårt.</p> <p>Befolkningsvekst og ressursgrunnlag.</p> <p>Ikke likt fordelt.</p> <p>Så mye mat kaster vi.</p> <p>Klima og bærekraft.</p> <p>Hvorfor er det så vanskelig å gjøre noe med klimautslipp?</p> <p>Norge, klima og bærekraftig utvikling.</p>	Refleks s.152-179		

			<p>Hva kan du gjøre for klima og miljø?</p> <p>Lag armere riddere</p> <p>Hvor er klærne dine lagd?</p> <p>Bærekraft og økonomisk og sosial utvikling.</p> <p>Kan vi tro at det skal gå bra?</p> <p>Hvordan kan du engasjere deg?</p>			
19-24	8. Tid og historie	<p>- utforske korleis menneske i fortida livnærte seg, og samtale om korleis sentrale endringar i livsgrunnlag og teknologi har påverka og påverkar demografi, levekår og busetjingsmønster</p> <p>- reflektere over korleis møte mellom menneske har bidrege</p>	<p>Om å ordne tida.</p> <p>Perioder i historien.</p> <p>Jeger og sankersamfunnet.</p> <p>Jordbrukssamfunnet.</p> <p>Industrisamfunnet.</p> <p>Historisk og førhistorisk tid.</p>	Refleks s. 180-199		



		til å endre korleis menneske har tenkt og ulike samfunn har vore organiserte	Tidslinjer.			
--	--	---	-------------	--	--	--

Med forbehold om endringer.

Solveig Hvale Bredvei